

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

MAISTO ŠVAISTYMAS — XXI AMŽIAUS PROBLEMA

Darbo autoriai. Austėja JONKUTĖ, II kursas; Marharyta SYTAYA, II kursas; Marija JERŠOVA, II kursas; Artemij MOROZOV, II kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Marija JAKUBAUSKIENĖ, VU MF Sveikatos mokslų institutas, Visuomenės sveikatos katedra.

Darbo tikslas. Išsiaiškinti Lietuvos gyventojų maisto produktų pirkimo bei vartojimo įpročius.

Darbo metodika. Vienmomentis paplitimo tyrimas atliktas 2023 m. lapkričio mėnesį anketinės anoniminės apklausos internete būdu. Tyrimo tikslinę grupę sudarė 16 metų ir vyresni Lietuvos gyventojai. Apklausa atlikta taikant patogiąją atranką. Tyrimo anketą „Maisto švaistymas – XXI amžiaus problema“ sudarė 22 klausimai ir ji buvo platinama socialiniuose tinkluose „Instagram“ ir „Facebook“. Tyrimo imtį sudarė 227 respondentai.

Rezultatai. 61,7 proc. tiriamųjų sudarė moterys (140), 36,6 proc. vyrai (83), 1,8 proc. asmenys, nenorintys nurodyti savo lyties. 87 proc. respondentų buvo 16–25 m. amžiaus. 84 proc. gyveno miestuose. 61,2 proc. respondentų apsiperka maisto prekių parduotuvėje 2–3 kartus, 22,9 proc. – 1 kartą, o 15,9 proc. – 4 ir daugiau kartų per savaitę. Į klausimą, kaip dažnai perka maisto prekes su akcija, nors nėra įsitikinę, kad jas suvartos, 45,8 proc. respondentų atsakė, kad perka kartais, 27,8 proc. – niekada, 21,1 proc. – dažnai, o 5,3 proc. respondentų – visada. 81,5 proc. respondentų dažniau perka greitai gendančius maisto produktus, o 18,5 proc. – dažniau perka negreita gendančius maisto produktus. 61 proc. respondentų bent kartą per savaitę išmeta maistą. 86 proc. gamina maistą namuose.

Išvados. 2/3 respondentų geba interpretuoti ant maisto pakuočių nurodytus terminus „tinka vartoti iki“ ir „geriausia iki“. Šios žinios yra susijusios su mažesniu išmetamo maisto kiekiu. Nustatyta, kad respondentai visada planuojantys apsilankymus maisto prekių parduotuvėse, maisto išmeta rečiau nei tie, kurie jų niekada neplanuoja. Respondentai, kurie visada susidaro reikiamų maisto prekių sąrašą prieš apsilankant, maistą išmeta rečiau nei tie, kurie sąrašo nesusidaro, tačiau, lyginant su apsilankymų maisto prekių parduotuvėse planavimu, šis skirtumas yra daug mažesnis.

Raktažodžiai. Maisto švaistymas; išmetamas maistas; maisto produktai; maisto pirkimo įpročiai; maisto vartojimo įpročiai.